

Искрено се надявам ромските ранни бракове да спрат

Маряна, 1980 г.

Казвам се Маряна, в момента съм на тридесет и седем години. Родом съм от град Симитли. Родила съм се, както съм и живяла, в град Симитли до тридесет и двегодишната си възраст. Израснала съм в много стабилно и многочленно семейство, ромско. Кое то семейство ме е научило да бъда много отговорна, въпреки че съм ромка, аз не се притеснявам да се нарече дори и циганка, защото самото мислене на моето семейство, както и на всички около мен е, че не е важно раса, религия, по скоро хората да са честни и отговорни спрямо един с друг. В моето семейство ме е научило на всички ромски традиции, както спазвам и всички ромски празници с техните си традиции. Аз имам още една сестра и трима братя, които сме с много добри отношения, поддържаме връзка помежду си, когато се прибирам на Симитли, живеем в една къща. Доста така голяма подкрепа, нали, съм получавала през целия си живот от моето семейство, защото животът ми е бил изпълнен с много емоции и с много трудности, но благодарение на това, че имам добро семейство, те са ми много помогнали.

Основното си и средно образование завършвам в град Симитли. И оттам се поражда моята любов към училището и моето училище, учителите, които бяха там, се погрижиха аз да не се чувствам различна, нали, и отхвърлена, затова че съм ромка и може би това нещо ми е помогнало в по-голям аспект. След като завърших средното си образование, записах висше образование в Югозападен университет. Имам две висши образования, едното ми е „Международни отношения“, много се гордея с това мое висше образование. Имах възможност да се развия добре в тая насока, както и стажа ми беше в посолство в България и извън България.

Второто ми висше е „Право“, както нали се породи моята любов към правото, защото нали исках.... нали впоследствие ще разберете, че имам организация, която самата... нали правото ми е помогнало много за моята организация. Имам неправителствена организация, която се занимава с приобщаването и интегрирането на ромите в обществото. Много съм щастлива, че я направих тази организация, защото давам възможност на бедните семейства роми да общуват с българи, децата ромчета да се приобщават по-добре в училище и да не бъдат дескриминирани от самото

общество. Искам да кажа нали това, което пропуснах е, че най-голямата подкрепа, която съм срещала е било в процес на работа с българските институции, не съм срещала някои затруднения, напротив даже сме стигали до консенсус, до разбирателство и това всъщност ми е помогнало да продължа да си работя в организацията. Друго нещо, което искам да кажа е, че в моето семейство няма ранни бракове, което наистина ме много радва, защото всички сме изучени, всички сме с висше образование, всички се женят след трийсет години, което ме...от една страна добре за самото развитие, защото тогава човек е нали....по-зрял, по-разбиращ.

Семействата на всички са много добри, като всички се развиват в положителен аспект - моите братя, моите сестри, моите племенници. Имам около седем племенника. Другото което е, че моите племенници... имам сестра, която е женена за българин и хубавото е, че те не се притесняват да общуват едни с други, нищо че едните са роми, а другите от ромка и българин. Те играят заедно, по-лесно при тях се случват нещата и самата интеграция с другите деца, които са българи, турци и т.н. Аз лично имам връзка, която е от пет години. Живея на семейни начела с ром, но въпреки това имаме много приятелски семейства, нали от различни нации и от различни религии, но това не ни пречи да общуваме помежду си, даже мога да кажа, че много добре се разбираме. Друго, което искам да кажа, за мен е, че обичам родния си град, защото там всички се разбират идеално - българи и роми, живеят в съседство, нали, което рядко се случва и мога да кажа, че доста добре се разбират, като комшии.

Какво друго да кажа, може би да разкажа затова, че не се страхувам, не се притеснявам даже съм горда от факта, че съм ромка и без притеснение мога да се нарека циганка. Най-много обичам, от всички празници най-много обичам, нали, Банго Васил, нали това е циганската нова година.

Която ме зарежда с много положителна емоция, на този празник, нали го празнуваме заедно българи и роми, весело ни е, изкарваме си добре, както и за другите празници. Празнуваме ги общо взето заедно, както празнуваме и Великден с мои приятелки българки, приятелски семейства се събираме. Занапред се надявам работата с организацията ми да продължи, да се развие не само в Симитли и това, което се опитваме да направим там, но да се развие и в други градове, самата работа с ромите, които са неукни и необразовани, бедни, да бъдат по-лесно интегрирани в

обществото с български семейства, с български деца да могат те да общуват и да трупат някакъв опит помежду си.

Занапред искрено се надявам да има по-добро развитие и да се наблегне повече на ромското образование и дано, ако се приеме закон за задължително училище, да може да вкараме децата, ромските деца в училищата, за да могат те да се изучат и поне да могат да си попълнат една молба за работа, за работа, разбира се. Друго, което искам, така като мечта нали за в бъдеще за един по-спокоен живот и това, което се случва с нашите роми да бъде избегнато, защото те, когато нямат образование и работа, те прибягват до кражби и т.н. и както с всеки един човек, който е в безизходица. Искрено се надявам ромските ранни бракове да спрат. Смисъл да се случват на по-голяма възраст, защото то се получава че ромските момичета раждат на четиринайсе години и докато станат на трийсет и осем вече са баби, нали с техните внуци, може би нали така една от големите ми мечти е това нещо да спре, те да бъдат образовани и да знаят, че такова ранно раждане води и до риск на самата майка. Също така, нали, може би другото, което мога да помогна в моята организация да се направят едни беседи, които да помагат, да показват на ромските деца, че има и друга страна на живота, че не е само нали..... глад, мизерия, да видят, че и самото училище да не е бремене за тях, а да е нещо, което така...нещо нормално, да го приемат, като нещо нормално и така...